

SANDRIS

BĒČA,

LPKS *Durbes grauds*
valdes priekšsēdētājs:

– Patlaban, jūlijā beigās, Dienvidkurzemē tuvojas noslēgumam ziemas miežu kulsana. Raža ir normāla, laba, kvalitāte kā parasti ziemas miežiem – sliktāka nekā vasaras miežiem. Rapšu un ziemas kviešu kulsanu mūspusē sāksim augusta sākumā. No malas vērtējot, izskatās, ka būs izaudzēta laba raža. Par graudu kvalitāti vēl pāragri runāt. Dienvidkurzemē rapšu un labības laukos veldres ir mazāk nekā Zemgalē. Jā, graudu cenas ir labas, tomēr arī izmaksas ir būtiski kāpušas. *Durbes grauds*, lai mazinātu graudu pirmspārstrādes izmaksas, šajā sezonā ieguldīja naudu naftas gāzes izmantošanā. Tā bija nepieciešamība, jo dabasgāzes cena uzlēca no 10 euro/MWh līdz 160 euro/MWh – tātad 16 reižu. Mums patlaban ir kurināmā izvēles iespēja.

Energoressursu, tostarp elektrības sadārdzinājums, lika mums celt arī pakalpojumu maksu. Tā saimniekiem sadārdzinājās no 30 līdz 100 procentiem. Vēl viens šis sezonas izaicinājums ir ražas pārdošana par iespējami visizdevīgāko cenu. Biržā dienas laikā agrāk cenas svārstības nepārsniedza piecus eiro, patlaban pierodam pie 20–30 eiro/t svārstībām. Tas nozīmē, ka īstajā brīdī būs *jātrāpa* ar pārdošanu.

AGRIS JĒCIS,

Balgales pagasta ZS *Jaunstrauti* saimnieks:

– Rīt, 30. jūnijā, sāksim kult rapšus, kas izskatās ne ļoti labi. Stublāja smecernieks un pangodiņš ir labi pastrādājuši, lai gan sējumi jau rudenī izskatījās slikti un daļa bija jāpārsej. Labi izskatās kviešu lauki, būtiski labāk nekā pērn, kad graudiem nebija tilpummasas un bija sluktā kvalitāte. Mēs audzējam trīs ziemas kviešu šķirnes – 'Fenomen', 'Ceylon' un 'Skagen'. Veldres ir ļoti maz. Mūspusē bija ļoti spēcīgs lietus, tomēr nebija vēja, tāpēc gan drīz visi kvieši noturējās kājās.

Izmaksas šajā sezonā ir vairākas reizes lielakas nekā pērn. Turklat kombainu servisa pārstāvji brīdināja, ka dažas rezerves daļas sarūpēt nevarēs. Daļai graudu ražas esmu fiksējis cenu. Pārdosim izaudzēto ar kooperatīvu *LATRAPAS* starpniecību. Esmu optimists. Mūsu biznesā rezultātu ietekmē simts nosacījumu, un, ja par katru uztraukšies, būs jāiet pie ārsta. Saprotam arī, ka saimniecībai ir jāveido drošības spilvens, prognozes rāda izmaksu kāpumu nākamajā sezonā.

JĀNIS LITINŠ,

Codes pagasta ZS *Zeltkalniņi* saimnieks:

– Patlaban (29. jūlijā – Red.) esmu nokūlis 18 ha rapšu. Kūlums ir viduvējs – 2,8 t/ha. Eljas daudzums sēklas labs – 45%. Iemesls viduvējai ražai ir stublāja smecernieka un rapšu pangodiņa bojājumi. Rapšu vidējās ražības rādītājs varētu kāpt, jo citi lauki izskatās labāki nekā nokultās platības. Tomēr ražība noteikti būs mazāka nekā pērn, kad kūlām vidēji 3,5 t/ha.

No dabas apstākļiem šajā gadā ļoti būtiski cieta ziemas kviešu šķirne 'Skagen' – patlaban pie zemes ir noguldīta aptuveni puse šīs šķirnes augu. Ar 'Skagen' šķirni apsētie lauki gan izskatās visražīgākie. Pērn sausuma ietekmes dēļ vidējā kviešu ražība bija virs 6 t/ha, šogad ceram uz dāsnāku kūlumu.

Vēl nezinām rapšu un graudu pārdošanas cenu. Ražu pārdosim kooperatīvam *LATRAPAS*, norēķinoties arī par saņemtajiem apgrozāmajiem līdzekļiem.

I. JANSONS: – PATLABAN MINERĀLMĒSLUS PĒRKAM JAUNAJAI SEZONAI UN MAKSAJAM DĀRGU CENU. ĽOTI IESPĒJAMS, KA CAUR VAIRĀKIEM STARPNIEKIEMIEM PĒRKAM KRIEVIJĀ RAŽOTOS MINERĀLMĒSLUS. REDZAM, KA IR DIVAS DAŽĀDAS EIROPAS SAVIENĪBAS – VIENA DOMĀ PAR GRAUDU RAŽOŠANU, OTRA PAR KAUT KO CITU...

KRISTAPS AMSILS,

AS *Dobeles dzirnavnieks*
valdes priekšsēdētājs:

– AS *Dobeles dzirnavnieks* šajā sezonā ir iecerējis pieņemt pavism 365 tūkstošus tonnu graudu, no kuriem 50 tūkstoši tonnu – bioloģiski audzēti. Kopējā pārstrādātā daudzuma pieaugumu veicinās pērn atklātās jaunās ražotnes – bioloģisko graudu pārstrādes infrastruktūra un inovatīva pastas ražotne.

Graudu pieņemšanas sezonu *Dobeles dzirnavnieks* šogad atklāja 18. jūlijā ar pirmo pieņemto ziemas miežu kravu Dobelē. Šosezon kultos rapšus zemnieki sāka piegādāt 23. jūlijā. Esam gatavi arī kviešu un auzu pieņemšanai – tās ir kultūras, kas *Dobeles dzirnavniekā* veido lielāko graudu iepirkuma ipatsvaru. Patlaban (29. jūlijā – Red.) AS *Dobeles dzirnavnieks* pieņem graudus Dobelē, taču tuvākās nedēļas laikā darbu sāks arī graudu pieņemšanas punkti Aucē un Gulbenē. Intensīvajā graudu kulšanas laikā *Dobeles dzirnavnieks* darbosies septiņas dienas nedēļā un darba laiku pielāgos lauksaimnieku vajadzībām.

Šosezon pieņemsim visas kultūras, ko audzē vietējie zemnieki, tomēr jārēķinās, ka rapšus pieņemsim tikai līdz intensīvam kviešu kulsanas sākumam. Pēc rapšu kulsanas sekos rudzi un zirņi, tālāk – agrīnās kviešu šķirnes un auzas. Šogad bioloģiski saimniekojošie zemnieki augu maiņā iesējuši salīdzinoši daudz biospeltas – arī to esam iecerējuši iepirkst.

Līdz šim pieņemto graudu kvalitāte ir laba – miežiem ir laba tilpummasa, bet rapšiem daudz eljas. Arī laikapstākli pagaidām ir zemniekiem labvēlīgi un saudzē graudaugu kultūras, kas sasniegušas gatavību.

Par kviešu ražas kvalitāti vēl spriest pāragri, taču ražas potenciāls ir labs – gan ziemā, gan pāvasarī un vasaras sākumā dabas apstākļi bija labvēlīgi, un prognozes liecina, ka augstām ražām vajadzētu būt gan ziemāju, gan arī vasarāju sējumos. Tomēr patlaban lauksaimniekiem bažas rada nepastāvīgie laikapstākļi ar stipru vēju un lietu, kas dažviet Zemgalē labību ir sagāzuši veldrē. Veldre nozīmē lēnāku un smagāku graudu novākšanas procesu un var negatīvi ietekmēt graudu kvalitātes rādītājus, piemēram, to tilpummasu un krišanas skaitlī. Arī auzu sējumi šobrīd izskatās ļoti labi, un viss liecina, ka varam gaidīt labu ražu.

Graudu pieņemšanas cenas kā ik gadu atkarīgas no situācijas biržā un pieprasījuma tirgū. No savas puses zemniekiem piedāvājam iespēju fiksēt piegādāto graudu daudzumu atbilstoši konkrētā brīža biržas cenai, kas sniedz iespēju saņemt fiksēto maksu par graudiem arī vēlāk, neskatoties uz cenu izmaiņām tirgū. Tāpat ir iespēja uz kādu periodu izveidot pasūtījumu vēlamajam biržas cenas līmenim. Graudu *Dobeles dzirnavnieka* pārstrādes daudzumiem noteikti pietiks. Esam gatavi intensīvai un saspringtai graudu pieņemšanas sezonai. **a**

Sagatavojis ULDIS GRAUDINŠ